

Effektrapport 2023

Tillsammans minskar vi nedskräpningen!

Håll Sverige Rents effekt- rapport 2023

Innehållsförteckning

VD har ordet.....	3
Om Håll Sverige Rent.....	4
Vår förändringsteori	
Vision och mission	
Verksamhetsområden	
Globala målen	
Finansiering	
Organisation och medarbetare	
Vårt interna miljöarbete	
Nätverk vi är med i	
Samarbetsprojekt	
Målgrupp individer.....	10
Effektmål och nyckeltal	
Årets aktiviteter	
Målgrupp företag.....	20
Effektmål och nyckeltal	
Årets aktiviteter	
Målgrupp kommuner.....	24
Effektmål och nyckeltal	
Årets aktiviteter	
Målgrupp myndigheter.....	30
Effektmål och nyckeltal	
Årets aktiviteter	
Nyckeltal & måluppfyllnad.....	32
Så mäter vi	
Tack!.....	34
Så kan du bidra.....	35

VD har ordet

Har nedskräpningen i Sverige ökat eller minskat? Det är nog den vanligaste frågan vi får när vi i olika sammanhang pratar om skräp och nedskräpning. Och den frågan är faktiskt omöjlig att besvara. Sverige har nämligen ingen historik av nationella skräpmätningar som gör att vi med säkerhet kan uttala oss om utvecklingen. Så hur vet vi att vi gör rätt saker och hur mäter vi effekten av vårt arbete?

Håll Sverige Rent utgår från en förändringsmodell som inkluderar en kombination av plats, situation och system som avgörande faktorer för beteendet kring nedskräpning. Och för att nå vår vision att "ingen skräpar ner" behöver hela Sverige gå samman. Individer måste uppleva det som fel att kasta eller lämna skräp på fel plats. Företag behöver arbeta medvetet för att se sin roll i nedskräpningen. Kommuner behöver arbeta såväl strategiskt som taktiskt för att skapa mål och åtgärder och relevanta myndigheter behöver adressera problemet och aktivt arbeta förebyggande. Utifrån den analysen har vi byggt vår verksamhet och vår effektmodell, och med den här rapporten vill vi visa vilken skillnad vi gör.

Under 2023 har vi bland annat engagerat 880 000 barn och vuxna i skräpplockning och utbildat nästan 140 000 barn i hållbarhet genom vårt skolprogram Grön Flagg. Vi har samarbetat med fler företag än någonsin och hjälpt dem att lära både medarbetare och kunder mer om nedskräpningens konsekvenser, samt haft flera nätverksträffar för och tillsammans med våra medlemskommuner där vi sprider kunskap och inspiration.

Vi har också firat jubileum – hela 40 år som stiftelse!

För att förebygga nedskräpningen måste vi långsiktigt förändra normer och beteenden så att färre skräpar ner. För att göra det krävs insatser över lång tid i alla nämnda målgrupper. Frågan är också av en sådan karaktär att även om vi når vårt mål så kommer det alltid krävas ett fortsatt informations- och kampanjarbete för att upprätthålla den nivån. Varje år kommer det nya generationer svenskar som behöver guidas in i ett långsiktigt hållbart sätt att leva.

Och är det skräpigt i Sverige eller inte? Under den första nationella skräpmätningen som gjordes 2020 hittade vi 53 miljoner skräp under *en vecka*. Ett slöseri av resurser, både utifrån ett råvaruperspektiv men också kostnaden för att städa.

Johanna Ragnartz
VD Håll Sverige Rent

Om Håll Sverige Rent

Nedskräpning är ett stort samhällsproblem. Skräpet skadar djur och natur, förstör haven, gör städer otrygga och kostar samhället mycket pengar – helt i onödan. Därför behöver vi stoppa nedskräpningen.

Stiftelsen Håll Sverige Rent är en ideell organisation som grundades 1983 av Naturvårdsverket och Returpack AB i syfte att motverka nedskräpning, främja återvinning samt öka individers och organisationers miljöansvar.

Nedskräpning är ett problem som inte är omhändertaget inom ramen för avfallstrappan eller cirkulära modeller och problemet glöms därför ofta bort. Men det går bara att arbeta cirkulärt om skräpet kommer med i diskussionen kring avfall. Vi behöver stoppa läckaget.

Håll Sverige Rents vision är att ingen skräpar ner. Allt vi gör syftar till att ta Sverige närmare visionen, oavsett om det rör sig om tidsbegränsade kampanjer eller långsiktiga projekt. Våra grundvärderingar; engagemang, kunskap och tillsammans präglar vårt arbete, våra budskap och vårt varumärke.

Håll Sverige Rent har ett nationellt fokus på nedskräpningsfrågan och ett av våra mål är att minska nedskräpningen med 50 procent till 2030. För att nå dit måste vi förändra attityder och beteenden kring nedskräpning, och stärka normen av att det inte är okej att skräpa ner. Det gör vi bland annat genom att skapa möjligheter för människor att engagera sig mot skräpet. På så sätt stärker vi känslan av att vi tillsammans kan göra skillnad. De nationella skräpplockardagarna är ett exempel där hundratusentals barn och vuxna deltagit genom åren. Vi utbildar och inspirerar barn och unga för att skapa framtidstro och handlingskompetens, i första hand genom Sveriges största skolnätverk Grön Flagg men även med aktiviteter och läromedel.

Vi samlar också den senaste kunskapen om nedskräpning genom mätningar, undersökningar och kontakter med forskningsvärlden. På så sätt kan vi arbeta förebyggande tillsammans med kommuner och andra samhällsaktörer för att hitta konkreta verktyg för att minska nedskräpningen.

Vår förändringsteori

Nedskräpning är ett samhällsproblem som kräver konsekventa insatser över lång tid på många olika nivåer för att åstadkomma en skillnad i form av minskad nedskräpning. Det handlar om att långsiktigt förändra normer och beteenden så att färre skräpar ner. Vårt uppdrag är att arbeta förebyggande.

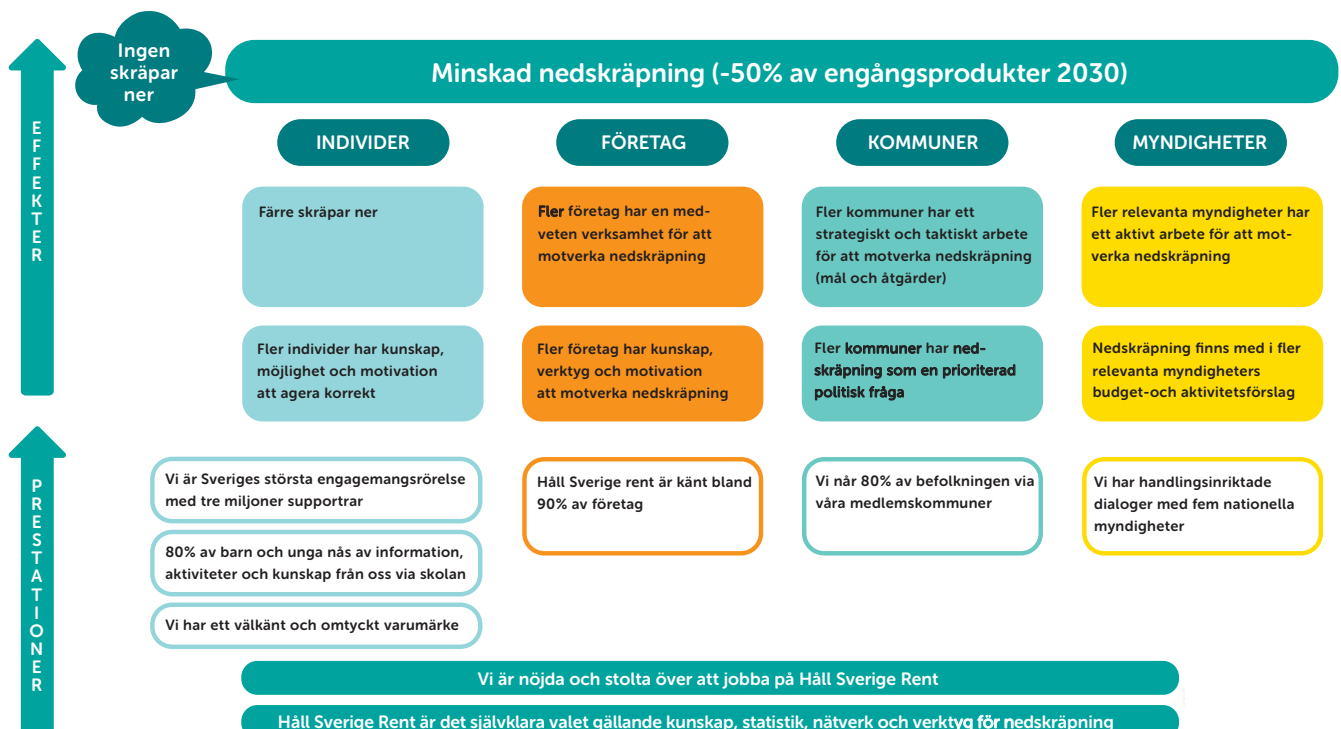
Nedskräpning är ytterst resultatet av en felaktig handling. Att en individ skräpar ner är en kombination av brister hos personen eller systemet eller ett resultat av situationen. Individens beteende beror på kunskap, värderingar, uppfostran. Situationen ger normen. Man gör som andra gör. Systemen tillgodoser att det finns stöd att göra rätt samt ett tydligt regelverk. Med det som utgångspunkt har vi byggt vår effektmålsmodell.

Individer behöver uppleva att det är felaktigt att kasta eller lämna skräp på fel plats och därmed agera korrekt.

Företag behöver arbeta medvetet för att se sin roll i nedskräpningen och agera för att förebygga. **Kommuner** behöver arbeta såväl strategiskt som taktiskt för att skapa mål och åtgärder som gynnar lösningar och förebyggande arbete. Relevanta **myndigheter** behöver adressera problemet och aktivt arbeta förebyggande.

Vision och mission

Vår Vision är "ingen skräpar ner". Om vi når dit så är vårt arbete överflödigt. Formuleringen är vald för att sätta fokus på de förebyggande åtgärderna. En gammal vision för stiftelsen var Ett skräpfritt Sverige. Men dit kan vi nå genom att öka städinsatserna. Visionen "Ingen skräpar ner", kräver en normförflyttning i samhället och svarar mot vårt stiftelseuppdrag. Vår mission är "Minskad nedskräpning". I vår effektmålshierarki så strävar vi efter att våra målgrupper på olika sätt ska bidra till minskad nedskräpning.

Verksamhetsområden

Vi har valt att arbeta med problemet ur tre olika perspektiv då problemställningarna och därmed lösningarna också skiljer sig; nedskräpning i hav och vatten, nedskräpning i naturområden, nedskräpning i staden.

Globala målen

Vi har identifierat tre mål som Håll Sverige Rent särskilt bidrar till av de 17 globala målen för hållbar utveckling. Det avspeglar sig också i de aktiviteter vi gör i våra fokusområden, stad, hav och natur.

Mål nr 11; Städer och bosättningar ska vara inkluderande, säkra, motstånds-kraftiga och hållbara.

11.6 Till 2030 minska städernas negativa miljöpåverkan per person, bland annat genom att ägna särskild uppmärksamhet åt luftkvalitet samt hantering av kommunalt och annat avfall.

Mål nr 12; Främja hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

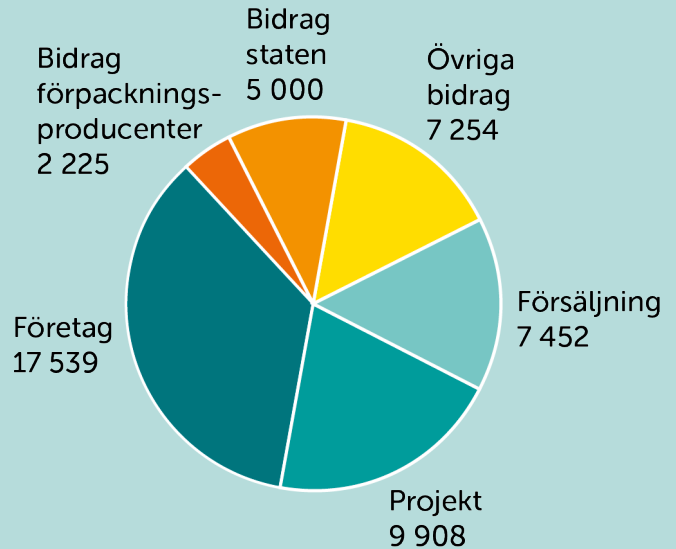
12.4 Senast 2020 uppnå miljövänlig hantering av kemikalier och alla typer av avfall under hela deras livscykel, i enlighet med överenskomna internationella ramverket, samt avsevärt minska utsläppen av dem i luft, vatten och mark i syfte att minimera deras negativa konsekvenser för människors hälsa och miljön.

12.5 Till 2030 väsentligt minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall.

Mål nr 14: Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt i syfte att uppnå en hållbar utveckling.

14.1 Till 2025 förebygga och avsevärt minska alla slags föroreningar i havet, i synnerhet från landbaserad verksamhet, inklusive marint skräp och tillförsel av näringsämnen.

Finansiering 2023: 49 378 tkr

Finansiering

Totala intäkter under 2023 var 49 378 tkr. Intäkterna kommer från företagssamarbeten, försäljning, donationer, offentliga bidrag, producentbidrag och projektanslag. Stiftelsen är förmånstagare till Postkodlotterierna sedan 2016.

Vi är en ideell verksamhet utan vinstsyfte och alla intäkter som inkommer omsätts till verksamhet. Håll Sverige Rent har även ett så kallat 90-konto, vilket bland annat innebär att vi granskas av Svensk Insamlingskontroll och uppfyller dess krav. Medel från allmänheten är en marginell intäktskälla för stiftelsen. Håll Sverige Rent är även medlem i GIVA (Frivilligorganisationernas insamlingsråd). GIVA verkar för etisk och professionell insamling och har utarbetat etiska råd och regler samt en kvalitetskod* som alla dess medlemmar förbundit sig att följa. Koden granskas av extern revisor. Håll Sverige Rent är registrerat i Länsstyrelsens stiftelseregister. Arbetet med transparens och det robusta regelverket i våra finansiella processer ser vi som en grund i vårt varumärke. Man ska kunna lita på att vi använder resurser där de bäst gör nytta.

Organisation och medarbetare

Målet att ha nöjda och stolta medarbetare är viktigt för oss. Det är vi tillsammans som utgör Håll Sverige Rent och utan det starka engagemang som finns i organisationen skulle ingenting av de övriga ambitionerna kunna uppnås. Under 2023 var vi 28 medarbetare som gemensamt arbetade för att öka kunskapen och inspirera våra målgrupper att aktivt arbeta för att minska nedskräpningen.

Vi arbetar med tydliga rollbeskrivningar samt noggranna och systematiska rekryteringsprocesser där vi utvärderar både formella meriter och matchningen mellan kandidatens personlighet och arbetsplatsens behov. Vi följer organisationens mående via en månatlig pulsmätning. Vi mäter sju dimensioner och har genomfört pulsmätningen under två år. I genomsnitt har vi under 2023 mätt 8,1 på en 10-gradig skala.

Våra avdelningar hänger samman enligt följande:

För allmänheten och samhällsaktörer ska ...

Kunskapsutveckling - Utveckla kunskap och innovationer som stöd för kloka och insiktsfulla beslut.

Kommunikation - Göra kunskap till budskap som engagerar och aktiverar.

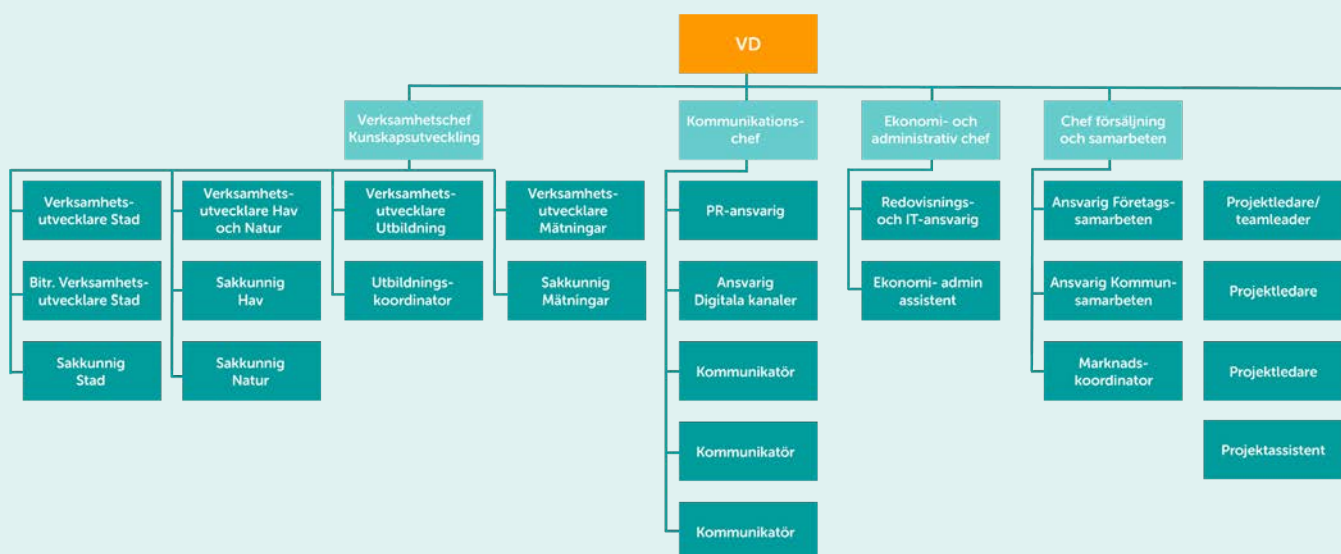
Ekonomi & IT - Stödja verksamheten med rapporter, beslutsunderlag och digitala hjälpmedel.

Samarbete & försäljning - Skapa en arena som ger finansiering, synlighet och effekt.

Projektkontoret - Driva projekt på ett strukturerat och effektivt sätt.

... så att vi blir fler som inte skräpar ner!

Antal medarbetare 2023: 28 st

Vårt interna miljöarbete

Hela vår verksamhet går ut på att åstadkomma en ren miljö. Vi har genomfört en väsentlighetsanalys där vi har definierat ett antal områden som är prioriterade för såväl våra intressenter som oss själva. Vårt miljöarbete fokuserar på dessa.

Direkt påverkan på miljön:

Avfallshantering i kampanjer: Det material vi distribuerar inför våra kampanjer har minimerats. Exempel på det är att pedagogiskt underlag inom ramen för Skräpplockardagarna distribueras digitalt samt att vi inte längre skickar ut påsar och handskar till deltagare i våra stora kampanjer.

Det material vi väl tar fram och skickar ut är granskat och valt utifrån miljömässiga aspekter. Vi uppmanar också våra deltagare att källsortera och söker nya sätt att öka återvinningsgraden av skräp som samlas in under kampanjer.

Indirekt påverkan på miljön:

Allt arbete vi gör syftar till att få natur, städer och hav fria från skräp. Det är syftet med Håll Sverige Rent och anledningen till att vi grundades. Från början var fokus att slippa aluminiumburkar med dryck i naturen. Det har under åren breddats, i takt med att våra mat- och konsumtionsvanor har förändrats. Idag är fokus på det mesta vi stoppar i munnen då vi är "i farten".

Nätverk vi är med i

Clean Europe Network

CEN (Clean Europe Network) är en pan-europeisk plattform där organisationer delar erfarenheter och bästa praxis för att förbättra arbetet med att förebygga nedskräpning i hela EU.

Naturvårdsverkets arbetsgrupp för återanvändbara take away-förpackningar

En referensgrupp för informationsutbyte och kunskapsöverföring.

Naturvårdsverkets arbetsgrupp för nationell platsamordning

En referensgrupp för informationsutbyte och kunskapsöverföring.

Nordic Coastal Cleanup

Ett nordiskt nätverk för sju organisationer som delar samma vision om en hållbar framtid och rena hav. Utöver Håll Sverige Rent ingår dessa organisationer i nätverket; CSR Greenland, Keep Denmark Tidy, Keep Norway Beautiful, World Wide Friends, Keep the Archipelago Tidy (Finland and Åland) och Ruddy Føroyar (Faroe Island).

Nätverket för Hållbart Näringsliv

Nätverket för Hållbart Näringsliv är en branschöverskridande mötesplats för omkring 200 företag och organisationer från hela Sverige som vill dela kunskaper, erfarenheter och idéer kring ett hållbart och framgångsrikt näringsliv.

Samarbetsprojekt

Baltiplast

Baltiplast är ett internationellt EU-finansierat projekt som syftar till att förebygga och minska plastavfall i Östersjöregionen, med fokus på att minska användning och nedskräpning av engångsplast. I projektet finns partners från Sverige, Finland, Estland, Lettland, Litauen och Tyskland.

I Sverige samarbetar Håll Sverige Rent med Västerås stad och Västerås Cityfestival för att utveckla konceptet Skräpfri festival. Projektet pågår till 2025.

Plastexperimentet

Plast i naturen är ett av dagens stora globala miljöproblem. I Plastexperimentet ska medborgarforskning hjälpa till att kartlägga hur mycket plastskräp det finns i olika naturtyper i Sverige. Projektet är ett samarbete mellan Göteborgs universitet, Vetenskap & Allmänhet, vetenskapsfestivalen ForskarFredag och Håll Sverige Rent. Projektet finansieras av Formas och EU:s forsknings- och innovationsprogram Horisont Europa och avslutas under 2024.

Re:fish

Plastföreningar och spökfiske påverkar centrala Östersjön negativt. Re:Fish är ett internationellt EU-finansierat projekt där Sverige, Finland och Estland samverkar för ett mer välmående Östersjön. Inom ramen för projektet kommer vi bland annat att genomföra städinsatser till havs samt samla in uttjänta fiskeredskap. Vi kommer också att göra medvetandehöjande informationskampanjer, samt starta medborgarforskning som ska bidra till kunskapsinsamling. Projektet pågår till 2026.

Trygga Orten

Dubbelt så många som bor i utsatta områden saknar arbete jämfört med unga i andra områden. I projektet Trygga Orten utbildar Sveriges Stadsmissioner och Håll Sverige Rent trygghetshjältar i utsatta områden som ska arbeta för att hålla rent och förändra beteenden. Projektet finansieras av Postkodlotteriet och pågår till 2026.

Waves of change

Plast i haven och fattigdom är två stora världsutmaningar. Ett treårigt samarbetsprojekt mellan Håll Sverige Rent och Hand in Hand förener fattigdomsbekämpning med miljövård i Sverige, Indien och Kenya. Projektet finansieras av Postkodlotteriet och avslutas under 2024.

Målgrupp individer

Våra effektmål

Kort sikt: Fler individer har kunskap, möjlighet och motivation att agera korrekt

Medellång sikt: Färre skräpar ner

Lång sikt: Minskad nedskräpning

Våra prestationer

- Vi är Sveriges största rörelse mot skräp med 3 miljoner supportrar
- 80 % av barn och unga nås av information, aktiviteter och kunskap från oss via skolan
- Vi har ett välkänt och omtyckt varumärke

Vad vi mäter (nyckeltal)

- Skräpplockande vuxna (antal individer)
- Prenumeranter av nyhetsbrev (antal)
- Skräpplockande barn (antal individer)
- Antal barn som nås via Grön Flagg (antal individer)
- Kännedom av varumärket hos allmänhet (procent)
- Totalt antal skräpplockare

Årets aktiviteter

Skräpplockardagarna

Kampanjen Skräpplockardagarna hölls som vanligt mellan första februari och sista maj. Den huvudsakliga målgruppen är skolbarn och syftet är att lära barnen om nedskräpning. Vi erbjuder undervisningsmaterial som är läroplansförankrat, så att förskolor och skolor kan hålla lektioner om nedskräpning i kombination med skräpplockningen.

Resultat och lärdomar

I år deltog 603 401 skräpplockande barn! Även 97 234 vuxna deltog, vilket ger 700 635 deltagare totalt. Det är främst de yngre barnen som är med, bland de olika verksamhetsgrupperna hade vi 4 378 st förskolor och 2 233 st grundskolor. Skräpplockardagarna lockar också barn via föreningar, så som Scouterna och olika organisationer.

Sveriges kommuner har också en viktig roll i Skräpplockardagarna. De stöttar deltagarna i att ta hand om skräpet, peppar och ordnar många olika aktiviteter kring evenemanget. Många kommuner har en bestämd "skräpplockarvecka/dag" då skolorna gör sin plockning. I år deltog 181 kommuner aktivt i kampanjen.

Skräpplockardagarna är en populär kampanj och många förskolor och skolor är med varje år. Många gör ett fantastiskt arbete som de också är stolta över att visa upp. I år satsade vi på att besöka flera förskolor och skolor och delta i deras skräpplockning och visa vårt stöd. Detta var mycket uppskattat och är en bra aktivitet att fortsätta med.

En stor förändring i årets kampanj var att vi inte delade ut gratis plastpåsar att plocka skräp i till skolor och förskolor. Vi kommunicerade att den bästa påsen är en påse som verksamheterna redan har och som används fler gånger. Verksamheterna löste detta på olika sätt, en del köpte egna soppåsar, en del fick från sina kommuner och vissa använde backar eller hinkar i stället. Trots denna förändring lockade kampanjen väldigt många deltagare.

**Över 600 000
barn var med
och plockade
skräp!**

Kusträddarna

I kampanjen Kusträddarna har vi från maj till juli uppmuntrat allmänheten att gå ut på sin närmsta strand, vid kust eller annat vatten och plocka skräp – och på så sätt bli en kusträddare! I år fokuserade vi på en eventhelg kring Världshavsdagen den 8 juni.

Syftet med Kusträddarna är att höja medvetenheten om plast i havet hos allmänheten, sprida kunskap och skapa engagemang som i förlängningen bidrar till förändrat beteende så att ingen skräpar ner i framtiden. Vi arbetar främst för att engagera individer, men också företag, föreningar, organisationer, kommuner, politiker och beslutsfattare. Genom att engagera människor i skräpplockning bidrar vi också direkt till renare stränder och hav.

Resultat och lärdomar

I år blev vi totalt 20 629 Kusträddare runt om i landet. Nästan 100 företag deltog och vi fick även in 34 anmälningar från kommuner eller kommunal/regional verksamhet. Tillsammans plockade vi 43 ton skräp!

Genom kampanjen har Håll Sverige Rents varumärke exponerats i TV, på utomhustavlor och i sociala medier. Totalt, sett till alla mediekanaler, har kampanjen exponerats nästan 71 miljoner gånger. Enligt efterföljande kampanjmätning uppger 22 % av svenska folket att de sett eller hört om kampanjen, och hela 53 % av de som observerat kampanjen kan uppge att Håll Sverige Rent står bakom. 80 % tycker också att kampanjen känns viktig och är positiva till att den genomförs.

I enkätundersökningen som gick ut till de faktiska deltagarna har 96 % svarat att det är troligt eller mycket troligt att de skulle delta i kampanjen igen.

Även 61 % av deltagarna säger att deras kunskap om sambandet mellan skräp i havet och klimatförändringar har ökat genom deras deltagande i Kusträddarna.

Då kampanjens budget har halverats två år i rad blir det tydligt att samarbeten med andra aktörer, så som företag och kommuner, spelar en viktig roll för att nå ut och möjliggöra engagemang hos individer. Vi tror det kan bli win-win när exempelvis en kommun ordnar skräpplockning på en populär badstrand. Medborgare får en enkel och rolig chans att engagera sig i sitt närområde, och alla vinner på att få en renare strand inför badsäsongen.

Precis som i många av Håll Sverige Rents andra kampanjer och aktiviteter ser vi att äldre kvinnor är de som engagerar sig mest och tycker att kampanjen riktar sig till dem. Vi behöver fortsätta arbeta för att engagera yngre målgrupper och även män – skräp i havet är en fråga som rör alla.

**Tillsammans
plockade vi över
43 ton skräp!**

Hela Sverige plockar skräp

I kampanjen Hela Sverige plockar skräp som sammanfaller med World Cleanup Day tredje lördagen i september uppmuntrar vi Sveriges vuxna befolkning att tillsammans plocka skräp och engagera sig i skräpfrågan. Genom att aktivera sig blir man både uppmärksam på problemet och tenderar att skräpa ner mindre i framtiden. Vi fokuserar på en särskild dag för att få större genomslag och vi vet genom tidigare kampanjer att människor vill bidra och känna sig delaktiga i lösningen genom att själva plocka skräp. Mot bakgrund av att Håll Sverige Rent har fått mindre statliga bidrag kommunicerade vi i år också vikten av att miljön behöver extra mycket stöd och uppmanade deltagarna att ta saken i egna händer.

I kampanjen arbetar vi för att skapa engagemang främst hos individer men också kommuner, företag, föreningar och organisationer. Vi uppmuntrar alla att skapa skräpplockarevent för att de i sin tur ska engagera fler. Event genomfördes på många platser runt om i landet där Håll Sverige Rent också deltog på fler ställen eller stöttade med material och informationsspridning.

Alla har inte möjlighet att delta aktivt i själva skräpplockningen och därför lyfte vi i år möjligheten att stödja kampanjen genom att skänka en gåva.

Resultat och lärdomar

I årets kampanj hade vi drygt 157 000 deltagare som tillsammans plockade 275 ton skräp. 260 företag deltog, 450 föreningar och organisationer, men också många förskolor och skolor. Drygt hälften av deltagarna var nya i kampanjen och knappt hälften var återaktiverade sedan tidigare kampanj.

Hela Sverige plockar skräp har synts i annonsering i sociala medier och på utomhustavlor. Konverteringsgraden i sociala medier dubblerades jämfört med föregående år.

**157 000 deltagare
plockade skräp
den 16 september!**

I kampanjmätningen uppger 38 % av svenska folket att de har sett kampanjen och 63 % av de som observerat kampanjen kan uppge att Håll Sverige Rent står bakom. 86 % tycker också att kampanjen känns viktig och är positiva till att den genomförs.

I enkätundersökningen som gick ut till deltagare i kampanjen svarar 81 % att det är troligt eller mycket troligt att de deltar nästa år igen.

När en kampanjbudget blir väsentligt lägre än tidigare och vi har begränsade resurser till köpt media blir optimering i våra egna kanaler i kombination med samarbeten extra viktiga. PR spelar också en viktig roll.

De som engagerar sig mest i kampanjen är kvinnor, men val av social kanal och innehållet som annonseras visar att vi kan bredda målgruppen när det kommer till både engagemang och konvertering.

Det finns en stor potential i att visa upp goda exempel på hur team, företag och kommuner engagerar sig för att inspirera flera.

***hela Sverige
plockar skräp***

Skräpdykskampen

Tillsammans med Svenska Sportdykarförbundet (SSDF), DiveTeam Lysekil och Vrakdykspensionatet har vi under året utfört en nationell dyktävling. Tävligen pågick mars till oktober och gick ut på att dykföreningar skulle utföra skräpdyk och registrera skräpet i Håll Sverige Rents app Skräpdyk. För att uppmärksamma tävlingen annonserade vi på dyk.net samt dykarna.nu. SSDF marknadsförde också tävlingen i sin monter under Dykmässan 2023. Utöver annonseringen skrev Håll Sverige Rent en flersidig artikel om skräpdyk och marint skräp som publicerades i den skandinaviska tidningen DYK.

Resultat och lärdomar

Totalt utfördes 52 skräpdyk under tävlingen. Den städade arean var 50 060 kvm och över 4 ton marint skräp togs upp från havsbotten. Tävlingen engagerade dykare från hela Sverige. Årets skräpdyksklubb, med flest skräpdyk, var Jönköpings dykarklubb Isopoda och Janaina Rudberg utsågs till årets skräpdykare.

Dykning och skräpdyk är en spännande aktivitet som bidrar till ett ökat engagemang kring frågan om skräp i havet. Flera dykföreningar var positiva till att göra en miljöinsats och bidrog med sponsring gällande priset. Goda förutsättningar finns för framtida samarbeten gällande skräpdyk tillsammans med fler dykföreningar.

**Tillsammans
rensade vi över
4 ton skräp från
havets botten!**

Skräpfri fågelholk

Projektet Skräpfri fågelholk är ett medborgarforskningsinitiativ, där Håll Sverige Rent tillsammans med BirdLife Sverige uppmanar naturintressenter och fågelholksägare att inventera bomaterialet i holkarna och rapportera in till oss om de hittar något skräp, främmande material eller inget alls.

Resultat och lärdomar

Under 2023 har totalt 311 fågelholkar inventerats varav 43 innehöll skräp (13,8%). Resultat från holkar i 95 kommuner fanns med i undersökningen.

Insatser för djur och natur engagerar. Vi har fått ett flertal mail från människor som berättat att de rensat sina fågelholkar och att skräp inte hör hemma i naturen.

Skräpfritt fiske

Under september till oktober genomförde vi kampanjen Skräpfritt fiske för att informera fritidsfiskare om hur de kan förebygga att förlora sina fiskeredskap, och att uppmana fiskare att rapportera in eventuella förlorade fiskeredskap till tjänsten Ghostguard. Kampanjen annonserades i sociala medier, delvis med fokus på att nå hummerfiskare i samband med hummerpremiären på västkusten. Kampanjen finansierades av Havs- och vattenmyndigheten.

Resultat och lärdomar

Annonserna exponerades 11 miljoner gånger för 2,3 miljoner unika personer. Vi nådde också i stor utsträckning män, en målgrupp som vanligtvis är svår att både nå och engagera i skräpfrågan.

Temavecka om biologisk mångfald

I slutet av maj, samma vecka som Biologiska mångfaldens dag inföll (22 maj), testade vi en ny aktivering till våra supportere i Meta - om skräpets påverkan på den biologiska mångfalden. Vi spred kunskap om hur skräp och biologisk mångfald hänger ihop, samt uppmanade våra följare att anta flera spännande utmaningar, bland annat en "flask- och burkjakt" eller "en dag fri från engångsplast".

Utbildning för barn och unga

Grön Flagg är Håll Sverige Rents utbildningsprogram inom Lärande för Hållbar Utveckling, speciellt utvecklat för att göra LHU-arbetet effektivt, kvalitetssäkrat och konsekvent. Idag används Grön Flagg av drygt 1200 förskolor och skolor i Sverige för att integrera lärande för hållbar utveckling i den befintliga undervisningen.

Resultat och lärdomar

Grön Flagg har under 2023 ökat i antal verksamheter, bland annat tack vare att skolkoncerner valt att ansluta alla sina verksamheter till programmet, men också genom att frågan prioriterats av Skolverket. I slutet av 2023 kan vi läsa ut att nästan 150 000 av alla barn och unga i svenska förskolor och skolor får lära sig om hållbar utveckling genom Grön Flagg.

Vår ambitionsnivå att få Grön Flagg att växa står i stark konkurrens med andra prioriteringar inom skolan, exempelvis hemmasittande, psykisk ohälsa, mobbning och sviktande kunskapsresultat.

Hållbarhetsdagen

Hållbarhetsdagen firades av inte mindre än 1062 skolor och förskolor runt om i landet den 10/11 2023 – en ökning på drygt 40 % sedan förra året! Hållbarhetsdagen arrangeras av Grön Flagg men även icke-anslutna skolor och förskolor är välkomna att delta. Aktiviteten syftar till att lyfta skolor och förskolors hållbarhetsarbete samt skapa engagemang och stolthet bland de elever och pedagoger som är med i arbetet.

Resultat och lärdomar

Totalt deltog närmare 55 000 barn och elever i olika aktiviteter under Hållbarhetsdagen 2023.

I år gjorde vi om upplägget från tidigare år; vi bjöd in till ett webinarium riktat specifikt mot lärare och pedagoger, medan Hållbarhetsdagen för barnen och eleverna i stället handlade om olika åldersanpassade aktiviteter som vi hade arbetat fram och försett deltagarna med. Genom att arbeta mer målgruppsanpassat och med deltagarnas intresse för ögonen slog vi inte bara deltagarrekor utan fick även höga betyg (i snitt 4 av 5) av deltagarna gällande upplägget i sin helhet.

Sociala medier

Under 2023 har vi fortsatt arbeta strategiskt i sociala medier, bland annat genom always on, för att nå ut ännu mer och för att stärka engagemanget hos våra supportere och följare på lång sikt. Och vi ser resultat - våra sociala kanaler fortsätter att växa.

Always on

Under 2023 har vi för första gången testat always on-annonsering. Det innebär att vi under 365 dagar haft digital marknadsföring i Meta för att finnas top of mind. Syftet med annonseringen har varit att skapa en större och jämnare närvaro i sociala medier under hela året (inte bara under kampanjer), bygga långsiktig kännedom och förtroende för Håll Sverige Rent som varumärke samt att samla data och insikter för att bättre förstå våra prioriterade målgrupper.

Under året har vi nått ut till 1,2 miljoner unika personer genom vår always on-annonsering och Håll Sverige Rents budskap har exponerats över 9 miljoner gånger. Vi kan dessutom se att always on-målgruppen är en av de målgrupper som presterat bäst i våra stora kampanjer sett till både kostnad och konverteringsgrad - alltså flest anmälningar till lägst pris.

Meta

Topp 5 inlägg på Meta med störst organisk räckvidd:

- Att tänka på när du matar vinterfåglar (55 400)
- Skräpa upp! Reel från skräpplockning i Tanto (31 200)
- Glad världshavsdag! 8 juni (19 100)
- Samarbetsvideo med STF om skräp i naturen (17 000)
- Ambassadörsvideo med Kodjo Akolor under Hela Sverige plockar skräp (16 000)

TikTok

TikTok-satsningen har fortsatt och under året presenterade vi vår nya maskot: Pelikanen (från skräpsången om en pelikan som äter skräp, skriven av Electric Banana Band).

Pelikan-kampanjen pågick under sommarsången och fick bra genomslag med över 4,1 miljoner videovisningar. När Pelikanen var ute och plockade skräp under Världshavsdagen 8 juni var det många barn och unga som kom fram och sa att de kände igen vår maskot och vårt varumärke från TikTok.

På TikTok är det viktigt att arbeta målgruppsanpassat för att åstadkomma varumärkeskännedom. Musik och roligt kreativt innehåll är det som har fungerat bäst, något vi tar med oss i det fortsatta arbetet.

Tävlingar

Vår TikTok-kampanj "Dumpad" blev nominerad i två internationella tävlingar, The Lovie Awards och Anthem Awards. I The Lovie Awards vann vi en silvermedalj inom kategorin Non Profit och en "Lovie Award" där kampanjen blev framröstad av allmänheten. I Anthem Awards vann vi ett brons i kategorin Sustainability, Environment & Climate - Campaign - Non-Profit 2023

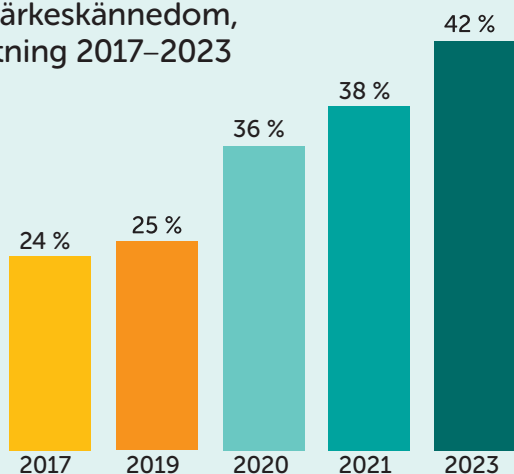
**42 % av svenska
folket känner till
Håll Sverige Rent!**

Varumärkesarbete

Sedan 2017 har Håll Sverige Rent systematiskt mätt varumärkeskännedom genom Novusundersökningar. 2019 skapades också den första versionen av den varumärkesmanual vi använder idag där vi gått från spretiga initiativ till en samlad grafisk och berättande form där Håll Sverige Rent känns igen oavsett målgrupp, kampanj eller sammanhang. Uppdateringen av vår varumärkesmanual har senaste åren bidragit till att vi gjort en mycket stark varumärkesresa där vi gått från 24 % spontan varumärkeskännedom (2017) till 42 % 2023.

Håll Sverige Rent använder sig också av Needscope-modellen för att mäta vårt varumärkes IQ-värde i orange position. Senaste mätningen för IQ-värdet gav ett resultat på 67 (2021) och 2024 mäter vi värdet igen.

Varumärkeskännedom, förflyttning 2017–2023

Publiceringar i media

Under 2023 (1 januari–18 december) har Håll Sverige Rent publicerats i media ca 900 gånger, motsvarande ett annonsvärde på ungefär 20 miljoner kronor och nästan 56 miljoner möjliga mottagare. Mest omskrivet är kampanjen Skräpplockardagarna med över 600 artiklar på våren.

Prenumeranter av nyhetsbrev

I slutet av 2023 hade vi över 87 000 supportere (vuxna privatpersoner) som prenumererar på vårt nyhetsbrev. För våra supportere vill vi att det alltid ska finnas chans att göra skillnad och hålla Sverige rent. Därför har vi utöver våra stora skräpplockarkampanjer också ordnat några mindre aktiviteter över året som vi bjuder in till. Vi har bland annat ordnat en namninsamling där våra supportere fick skriva under ett upprop för att stoppa strandskräpet. Under hösten ordnade vi också "dubbelplock" – en utmaning till hundägare att också plocka lite skräp när de ändå är ute och rastar hunden.

**I år har 880 000
hjältar plockat
skräp tillsammans
med oss!**

HÅLL SVENSK
HÅLVERIGE RENT

SVERIGE FÄNT®

Hela Sverige plockar skräp

Hela Sverige plockar skräp

Målgrupp företag

Våra effektmål

Kort sikt: Fler företag har kunskap, verktyg och motivation att motverka nedskräpning

Medellång sikt: Fler företag har en medveten verksamhet för att motverka nedskräpning

Lång sikt: Minskad nedskräpning

Våra prestationer

- Håll Sverige Rent är känt bland 90 % av företag*

**Urval: privata företag (aktiebolag) med 30 anställda eller mer och som har en omsättning på 100Mkr/år eller mer. Sektor: producentföretag. Antal företag (enl. ovanstående definition): ca 1500 företag.*

Vad vi mäter (nyckeltal)

- Kännedom av varumärket hos företag (procent)
- Företag som deltar i skräpplockarkampanjer (antal)
- Strategiska samarbeten (antal)

Årets aktiviteter

Företag mot skräp

Genom Företag mot skräp aktiverar vi Sveriges företag för att minska nedskräpningen. Under 2023 har bland annat 350 företag deltagit i olika typer av skräpplockningar.

Vi är glada och stolta över alla våra företag mot skräp. Ett exempel på en viktig partner är **McDonalds** som under året på ett kraftfullt och tydligt sätt visat att de vill minska problemet med nedskräpning kopplat till deras verksamhet. Tillsammans har vi genomfört stora kommunikationssatsningar i TV, på stortavlor men framför allt i deras egna kanaler till konsumenter och medarbetare på restauranger och i McDonalds mobilapp.

Genom vårt mångåriga samarbete med **Fortum** och den stora donation från deras kunder som tecknat sig för Fortums Miljöpaket har vi möjlighet att utveckla vår verksamhet. Under 2023 har vi mottagit 10 miljoner kronor samt fått möjlighet att via Fortum kommunicera med deras cirka 1 miljon kunder.

Andra exempel på donationer i mindre skala är **Gardena** som skänkte 500 skräpplockartänger till vår kampanj Hela Sverige Plockar Skräp. Gardena deltog även vid eventet i Jönköping och ordnade med aktivitet till allmänhet.

Tillsammans med **Höga Kusten** har vi under året tagit fram skräppåsar till besökare, i förhoppning om att förebygga nedskräpning i naturen. Påsen finns för att hämta på Höga Kustens service points.

Havsalliansen

Havsalliansen riktar sig till Sveriges företag, kommuner och andra organisationer och tillsammans arbetar vi med en gemensam målbild som förverkligar visionen om ett hav utan plast. Havsalliansens gemensamma mål är att:

- Eliminera onödiga engångsplastförpackningar
- Reducera användning av fossilbaserad ny plast
- Öka återbruk och återvinning av plastprodukter och förpackningar
- Återställa våra hav från plastföroreningar

Under året har vi tillsammans med Coca-Cola bjudit in utvalda aktörer som kan påverka situationen till så kallade "Real talk" där lösningar för att minska plasten i havet diskuterades. Samtalen följdes sedan av en gemensam skräpplockning där bland annat större delen av Coca-Colas personal i Sverige deltog.

Skräpfria kvarter

Det är många som upplever problem med nedskräpning inom bostadsområden. Att det är skräpigt kan göra att människor inte trivs och att de känns som att ingen bryr sig. Trots att det läggs mycket resurser på städa och hålla rent.

För att komma åt problemet med nedskräpning i bostadsområden har vi startat nätverket Skräpfria kvarter. Här samlar vi aktörer som på olika sätt vill engagera sig och bidra till tryggare och snyggare bostadsområden.

Det här gör vi i nätverket:

- delar erfarenheter och goda exempel
- vi samverkar med varandra och andra samhällsaktörer
- vi bygger kunskap
- tar initiativ till gemensamma handlingar

Under 2023 gick vi från 6 medlemmar till 7 medlemmar.

Ny modell för att synliggöra kostnader för skräp och avfall!

Kostnadsberäkningsmodell för bostadsbolag

Bostadsbolagens kostnader för att hantera skräp och avfall är höga, men det finns samtidigt begränsad insyn i vad som driver kostnaderna och varför vissa bostadsområden har högre kostnader än andra. Inom ramen för samarbetet i vårt bostadsnätverk Skräpfria kvarter har vi utvecklat en modell för att synliggöra kostnader för skräp och avfall.

Resultat och lärdomar

Hysesbostäder i Norrköping, Rikshem, Uppsalahem och Viktoriahem deltog i piloten och tog fram kostnadsdata för ett område vardera i deras bestånd. Modellen kommer även att användas för att mäta måluppfyllnad (minskad nedskräpning) inom projektet Trygga Orten.

Pilotprojektet har visat på skillnader i kostnader per lägenhet för olika bostadsbolag, särskilt när det gäller nedskräpning och avfall som hamnar fel. Genom att använda modellen kan bostadsbolag få ökad insyn i kostnadsdrivande faktorer och identifiera områden med potential för att minska sina kostnader för avfallshantering och nedskräpning. Verktuget är ett viktigt steg mot en mer hållbar och kostnadseffektiv hantering av avfall och nedskräpning i Sverige.

PRIGE

WORKHAND

AIR
MICRO TOUCH
100 211

Målgrupp kommuner

Våra effektmål

Kort sikt: Fler kommuner har nedskräpning som en prioriterad politisk fråga

Medellång sikt: Fler kommuner har ett strategiskt och taktiskt arbete för att motverka nedskräpning (mål och åtgärder)

Lång sikt: Minskad nedskräpning

Våra prestationer

- Vi når 80 % av befolkningen via våra medlemskommuner

Vad vi mäter (nyckeltal)

- Räckvidd via medlemskommuner (procent)
- Antal aktiva mätkommuner (antal)

Årets aktiviteter

Medlemskommuner

Genom Håll Sverige Rents nätverk för kommuner stöttar vi Sveriges kommuner i deras strategiska arbete för att förebygga och motverka nedskräpning. Under året har vi ordnat tio nätverksträffar med aktuella ämnen och varje månad skickas nyhetsbrev ut med kunskap och omvärldsspaningar.

I samarbete med Returpack har vi under året kunnat erbjuda kommunerna kostnadsfria pantrör, vilket också varit uppskattat. Vi vill fortsätta arbeta för att kommuner och företag ska närma sig varandra och göra gemensamma insatser för nedskräpningen.

Resultat och lärdomar

Under året har fler kommuner anslutit till kommunnätverket där vi nu har totalt 154 aktiva medlemskommuner. Det motsvarar 74 % av Sveriges befolkning.

I en enkätundersökning som skickades till våra medlemskommuner svarar majoriteten att de tagit del av kunskap, nätverksträffar och erfarenhetsutbyte under året. De lyfter också särskilt åtgärder för minskad nedskräpning, källsortering på offentlig plats samt beräkningar av nedskräpningens kostnader som viktiga frågor att få stöd i under 2024.

Skräpmätningar

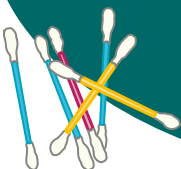
Skräpmätningar är Håll Sverige Rents metod för att undersöka hur mycket skräp som finns i olika miljöer. Genom att använda sig av metoden har kommuner, företag, bostadsbolag med flera möjlighet att undersöka hur nedskräpningen ser ut i deras olika miljöer. Från resultaten i mätningarna har sedan aktörerna möjlighet att sätta in passande åtgärder mot den nedskräpningen som finns och att följa hur olika insatser bidrar till minskad nedskräpning.

Resultat och lärdomar

Under 2023 genomfördes flera olika typer av mätningar. Totalt genomfördes 28 större tätortsmätningar, 8 mindre tätortsmätningar, 10 parkmätningar, 18 områdesmätningar, 12 badplatsmätningar, 9 naturmätningar och 7 mindre områdesmätningar. Dessa mätningar genomfördes av 56 olika kommuner, organisationer och företag. Totalt finns det nu 82 så kallade aktiva mätkommuner, vilket innebär att kommunen mätt skräp någon gång under de senaste 4 åren.

Intresset för skräpmätningar fortsätter att växa från kommuner och företag. Detta eftersom metoden ger aktörerna en chans att påbörja sitt arbete med att minska nedskräpning genom att få en riktning i hur de bör arbeta med nedskräpning, vilket aktörer upplever är svårt annars. En av utmaningarna med att få fler att jobba med metoden är att resurserna hos aktörerna ofta är ganska små när det kommer till att arbeta med nedskräpning.

**74 % av alla
i Sverige bor i en
Håll Sverige Rent-
kommun**

Konferensen med skräpet i fokus

Den årliga kommunkonferensen gick av stapeln 28–29 november. Årets program var en mix av panelsamtal, case, gästtalare och talare från Håll Sverige Rent. Vi gästades bland annat av Naturvårdsverket som uppdaterade oss om det senaste inom nedskräpningsavgifter.

Resultat och lärdomar

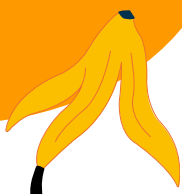
Totalt hade vi 172 anmälda deltagare till konferensen. I en uppföljande enkät uppger drygt 87 % att de kommer från en kommun. Nytt för i år var att vi tog betalt av icke-medlemmar, i syfte att skapa ett mervärde för de kommuner som valt att vara medlemmar.

Åtgärdsguiden

Åtgärdsguiden är ett initiativ från Håll Sverige Rent som riktar sig till aktörer som vill minska och förebygga nedskräpning i havet, naturen och staden. Åtgärdsguiden lanserades i oktober 2023 och fylls löpande på med åtgärder. I slutet av året hade Åtgärdsguiden 37 förslag på åtgärder mot nedskräpning.

Syftet med Åtgärdsguiden är att visa upp de åtgärder som finns för att minska nedskräpningen och inspirera fler till att testa dem. Det är också ett sätt för oss att samla och sprida resultat från åtgärder som andra aktörer testat.

Vi har listat 37 åtgärder för att minska nedskräpningen!

Idélabb för mer hållbara event

Under november-december arrangerade vi ett så kallat idéalabb där vi under två workshops bjöd in deltagare från kommun, näringsliv, civilsamhälle och forskning för att utforska utmaningar och möjligheter för att minska användning och nedskräpning av engångsplast under events. Idélabbet genomfördes inom ramen för projektet Baltiplast (Baltic Approaches to Handling Plastic Pollution under a Circular Economy Context) där vi på Håll Sverige Rent kommer utveckla konceptet Skräpfri festival i samarbete med Västerås Stad och deras Cityfestival.

Resultat och lärdomar

Under workshoparna identifierade vi aktörer och kartlade orsaker till nuvarande läge och oönskade beteenden. Vi använde oss av designstrategier för beteendeförändring samt goda exempel för att komma på olika möjliga lösningar för att minska användning och nedskräpning av engångsplast där flergångslösningar var ett område med stort fokus. I nästa steg kommer vi nu att förfina och utvärdera lösningarna för att slutligen landa i förslag som kan testas på Cityfestivalen i Västerås under sommaren 2024 och på sikt spridas vidare till andra städer och festivaler.

Många aktörer står inför en omställning i och med att engångsplastdirektivet är under implementering, exempelvis ska de aktörer som tillhandahåller dryck i en engångsmugg eller snabbmat i en engångsmatlåda erbjuda kunden möjlighet att få drycken eller maten serverad i en återanvändbar mugg eller matlåda. Att få till ett bra upplägg för flergångslösningar under tillfälliga events så som stadsfestivaler görs inte i en handvändning. Genom utvecklingen av konceptet Skräpfri festival vill vi erbjuda stöd i detta för att underlätta arbetet för kommuner (och andra aktörer) i omställningen.

Förordningen om Nedskräpningsavgifter

Förordningen om nedskräpningsavgifter är en del i implementeringen av EU:s engångsplastdirektiv. Den innebär att kommuner kommer att få ersättning för en del av sina städkostnader från och med 2024. Det är producenter av vissa engångsprodukter som kommer att stå för den kostnaden. Producenterna av vanliga engångsplastföremål som fimpar får betala mer, och det skräp som är mindre vanligt kommer generera en mindre kostnad för producenten.

För att räkna ut hur mycket kommunerna ska få betalt för uppstädningen av vissa engångsprodukter behövs bland annat uppgifter om kommunernas kostnader för städning samt kunskap om hur stor del av skräpet som utgörs av de produkter som producenterna ska betala för.

**227 kommuner
rapporterade in
sina kostnader
för skräpet!**

Aktivitet 1 **Inrapportering av kostnader enligt förordningen om Nedskräpningsavgifter**

För att få veta hur mycket städningen kostar för kommuner så skulle alla kommuner i Sverige senast den 31 mars rapportera in detta till Naturvårdsverket. Många kommuner tyckte att det var svårt att uppskatta sina kostnader för städning och alla nåddes inte av informationen.

Håll Sverige Rent anordnade nätverksträffar, informerade via webben och i andra kanaler och hade många möten med kommuner för att informera och stötta dem i det arbetet. Detta blev också ett stöd till Naturvårdsverket då de hade svårt att nå ut till alla kommuner.

Resultat och lärdomar

Nätverksträffarna var mycket välbesökta och uppskattade och det slutade med att 227 av landets 290 kommuner rapporterade in sina kostnader till Naturvårdsverket.

Aktivitet 2 Nationell skräpmätning enligt förordningen om Nedskräpningsavgifter

Naturvårdsverket ska som en del i förordningen om Nedskräpningsavgifter genomföra nationella skräpmätningar, bland annat för att ta reda på hur stor andel av allt skräp som de aktuella engångsplastprodukterna utgör. Håll Sverige Rent vann den upphandling som gjordes för att genomföra uppdraget.

I den nationella mätningen mättes skräpet i 40 slumpvis utvalda kommuner i Sverige. Mätningarna gjordes i centralorten i kommunen, som ofta också är den största orten i kommunen. Med hjälp av mätningarna har sedan ett resultat för hela Sverige kunnat räknas ut.

Resultat och lärdomar

Resultatet av mätningen visar att över 90 % av allt skräp är engångsprodukter. Plast sticker ut i resultaten då det utgör 66 % av skräpet och är absolut vanligast. Den vanligaste kategorin inom plast är fimpas följt av flexibla omslag, så som förpackningar för godis, glass eller snacks samt plastbestruket papper för exempelvis hamburgare eller wrap.

Naturvårdsverket kunde genom underlagen räkna ut hur mycket producenterna ska betala i ersättning för kommunernas städkostnader enligt förordningen om Nedskräpningsavgifter.

Genom den nationella skräpmätningen har Håll Sverige Rent fått ytterligare kunskap och uppdaterade data över skräpläget i Sverige. Det blir tydligt att vi behöver komma åt nedskräpningen av specifikt engångsplastprodukter för att minska skräpet.

Förordningen om engångsprodukter

Förordningen om engångsprodukter är en del i implementeringen av EU:s engångsplastdirektiv. Den innebär bland annat att serveringar måste erbjuda sina kunder att få sin mat i återanvändbara muggar och matlådor. Eftersom den här bestämmelsen har stor potential att förebygga och minska nedskräpningen är det en viktig fråga för Håll Sverige Rent.

Under 2023 har vi på olika sätt informerat olika målgrupper om de nya kraven. Vi har anordnat en nätverksträff för kommuner och företag om deras olika roller i omställningen från engångs till flergångs, vänt oss till konsumenter för att få dem att välja flergångs och haft en tät dialog med Naturvårdsverket om olika frågor som har dykt upp gällande tolkning av lagen.

Håll Sverige Rent har även utvecklat ett kommunikationsmaterial som producenter kan använda sig av för att tydliggöra vad lagstiftningen innebär. Utöver det har vi haft mycket kontakt med företag och kommuner för att stötta dem i att förstå vad de behöver göra.

Målgrupp myndigheter

Våra effektmål

Kort sikt: Nedskräpning finns med i fler relevanta myndigheters budget och aktivitetsförslag

Medellång sikt: Fler relevanta myndigheter har ett aktivt arbete för att motverka nedskräpning

Lång sikt: Minskad nedskräpning

Våra prestationer

- Vi har handlingsinriktade dialoger med fem nationella myndigheter

Vad vi mäter (nyckeltal)

- Dialog med myndigheter (antal)

Årets aktiviteter

Naturvårdsverket

Naturvårdsverket (NVV) har det övergripande ansvaret för avfallshantering i Sverige. Håll Sverige Rent har en dialog med NVV som innebär kunskapsöverföring från stiftelsen om olika nedskräpningsrelaterade frågeställningar från de intressentgrupper vi har dialog med. Håll Sverige Rent är också remissinstans i de olika förslag och revideringar som ständigt pågår inom området. Vi sitter med i flertalet erfarenhetsgrupper som NVV har initierat. Under året vann Håll Sverige Rent den anbudsupphandling gällande nationell skräpmätning som NVV utlyste. Skräpmätningen genomfördes under sommaren.

Expertstöd åt Havs- och vattenmyndigheten

Håll Sverige Rent har sedan många år fungerat som expertstöd till handläggare på Havs- och vattenmyndigheten (HaV). Expertstödet är direkt kopplat till uppdraget om övervakningen av skräp på stränder. Under senare år har det även utvecklats till att gälla andra frågor kring till exempel källfördelning och åtgärder mot marin nedskräpning. Uppdraget innebär framför allt att delta i de olika arbetsgrupperna för marint skräp inom de regionala samarbetena för Nordostatlanten (Ospar), Östersjö (HELCOM) och inom EU.

Under 2023 har det bland annat pågått ett arbete inom Ospar med att ta fram ett reduktionsmål för totala antalet skräp på stränder.

Nationell övervakning på stränder

Håll Sverige Rent har sedan 2012 utfört mätningar av skräp på stränder längst Sveriges kust. Sedan några år tillbaka ansvarar vi för hela övervakningsprogrammet på uppdrag av Havs- och vattenmyndigheten (HaV). I uppdraget ingår att koordinera övervakning tre gånger per år på 16 stränder med kontrakterade utförare, samla in och kvalitetssäkra data. Vi ska även förvalta data i vår databas, samt analysera och rapportera resultat till HaV.

Under år 2023 har data från 48 mätningar registrerats. Analys och rapportering sker i januari 2024.

Skolverket

Sedan början av 2023 har samtalen och samarbetet med Skolverket intensifierats. Skolverket har en satsning inom området Lärande för Hållbar Utveckling (LHU). Myndigheten har en ambition att utveckla en ny utbildning om LHU som riktar sig till skolpersonal. Håll Sverige Rent har tillsammans med andra organisationer samt forskare ingått i referensgruppen för satsningen. Under hösten deltog Håll Sverige Rent också i satsningens konferens för att prata om Grön Flagg som ett verktyg för att praktiskt arbeta med LHU i skolan och förskolan.

Kriminalvårdsstyrelsen

Under 2023 har Håll Sverige Rent utfört pilottester av ett koncept som kallas "Samhällsstäd". Kriminalvården erbjuder städning i offentlig miljö som en straffaktivitet för klienter med samhällstjänst som ett alternativ till fängelsestraff. Till skillnad från Håll Sverige Rents övriga aktiviteter så är syftet här just städning. Försöket har fallit väl ut och kommer skalas upp under 2024.

Nyckeltal & måluppfyllnad

Målgrupp	Nyckeltal	2030 mål	2023 mål	2023 utfall	2022 utfall
Individ	Vi är Sveriges största engagemangsrörelse	3 miljoner st	900 000 st	950 000 st	1 100 000 st
	• Skräpplockande vuxna (antal individer)		225 000 st	170 000 st	236 000 st
	• Prenumeranter av nyhetsbrev (antal adresser)		85 000 st	87 000 st	79 000 st
	80 % av barn och unga nås	80 %	44 %	42 %	45 %
Företag	• Skräpplockande barn (antal individer)		700 000 st	710 000 st	815 000 st
	• Antal barn som nås via Grön Flagg (antal individer)		153 000 st	146 000 st	154 000 st
Kommun	Kännedom av varumärket hos allmänhet (procent)	50 %	38 %	42 %	38 %
	• Totalt antal skräpplockare		925 000 st	880 000 st	1 050 000 st
	Håll Sverige Rent är känt bland 90 % av företagen i vald målgrupp	90 %	67 %	67 %	67 %
Myndighet	• Företag som deltar i skräpplockarkampanjer (antal)		350 st	350 st	350 st
	• Strategiska företagssamarbeten (antal)		10 st	10 st	10 st
Internt	Vi når 80 % av befolkningen via våra medlemskommuner	80 %	80 %	74 %	68 %
	• Aktiva mätkommuner (antal)		86 st	82 st	77 st
Internt	Vi har handlingsinriktade dialoger med fem nationella myndigheter	5 st	5 st	4 st	3 st
	Vi är nöjda och stolta över att arbeta på Håll Sverige Rent				
Internt	• Pulsmätning		8	8	8
	Håll Sverige Rent är det självklara valet gällande kunskap, statistik, nätverk och verktyg för nedskräpning				
Internt	• Antal relevanta nätverk och samverkansprojekt		10 st	10 st	10 st

Så mäter vi

Vi är Sveriges största engagemangsrörelse /

Antal vuxna skräpplockare under året, samt antal prenumeranter på nyhetsbrev minus en överlapp på 10 %. Efter detta läggs antal skräpplockande barn till.

Skräpplockande vuxna /

Antal vuxna skräpplockare sammanräknat från årets kampanjer. Här räknar vi in pedagoger i Skräpplockardagarna samt vuxna i Kusträddarna och Hela Sverige plockar skräp.

Prenumeranter av nyhetsbrev /

Antal registrerade aktiva e-postadresser i vår databas som tillhör en privatperson.

80 % av barn och unga nås /

Andel deltagande elever i förskola och grundskola som deltagit i Skräpplockardagarna, Hela Sverige Plockar Skräp, Grön Flagg eller andra mindre tillkommande aktiviteter, delat med totalt antal elever per skolform (källa Skolverket). Överlapp mellan Grön Flagg och kampanjer beräknas för varje skolform i form av en schablon.

Skräpplockande barn /

Antal skräpplockare som räknas som barn. Barnen har antingen deltagit genom skola, förskola eller fritidsverksamhet under Skräpplockardagarna eller i Hela Sverige plockar skräp.

Antal barn som nås via Grön Flagg / Antal barn sammanräknat på samtliga Grön Flagg-verksamheter.

Kännedom av varumärket hos allmänhet /

Mäts genom en Novusundersökning gjord i december. Kännedomen anges i procent utifrån frågan "Vilken organisation känner du till som arbetar mot nedskräpning?". Respondenterna svarar i fritext och har inte fått några visuella hjälpmedel eller vägledande alternativ.

Totalt antal skräpplockare / Antal skräpplockande barn och vuxna sammanräknat.

Håll Sverige Rent är känt bland 90% av företagen i vald målgrupp / Undersökning som genomförs av Novus i en specifik urvalsgrupp utifrån följande kriterier:

privata företag (aktiebolag) med 30 anställda eller mer och som har en omsättning på 100Mkr/år eller mer. Sektor: producentföretag. Antal företag (enl. ovanstående definition): ca 1500 företag. Frågan de svarar på är "Vilken organisation känner du till som arbetar mot nedskräpning?". Senaste mätningen gjordes i augusti 2022.

Företag som deltar i skräpplockarkampanjer / Antal företag som deltagit i Kusträddarna och/eller Hela Sverige plockar skräp.

Strategiska företagssamarbeten / Antal företag som aktivt samarbetar med Håll Sverige Rent genom Företag mot skräp eller Havsalliansen.

Vi når 80% av befolkningen via våra medlemskommuner / Andel, angiven i procent, av svenska befolkningen som vi potentiellt når genom våra medlemskommuner. Beräknas utifrån hur många människor som bor i en medlemskommun i förhållande till hela svenska befolkningen.

Aktiva mätkommuner / Antal kommuner som aktivt genomför skräpmätningar. För att räknas som aktiv behöver kommunen göra minst en skräpmätning inom loppet av fyra år.

Vi har handlingsinriktade dialoger med fem nationella myndigheter / Beräknas utifrån en intern sammanställning där medarbetare rapporterar vilka myndigheter det förs dialog med.

Vi är nöjda och stolta över att arbeta på Håll Sverige Rent / **Pulsmätning /** Mäts genom en anonym månatlig pulsmätning där medarbetare svarar och skattar sitt/organisationens mående utifrån en 10-gradig skala.

Håll Sverige Rent är det självklara valet gällande kunskap, statistik, nätverk och verktyg för nedskräpning / **Antal relevanta nätverk och samverkansprojekt /** En kvalitativ bedömning kring vilka sammanhang, som är av relevans för att uppnå våra mål, där vi blir tillfrågade att delta.

Tack!

**Vi vill rikta ett stort tack till alla som bidragit till
att minska nedskräpningen under 2023**

Barn, unga och vuxna som plockat skräp
Eldsjälar och ambassadörer
Grön Flagg-skolor och förskolor
Håll Sverige Rent-kommuner
Bostadsbolag i Skräpfria kvarter
Projekt- och samarbetspartners
Företag mot skräp

Ett särskilt tack till Postkodlotteriet, Fortum och
Coca-Cola Foundation som finansierat våra stora
skräpplockarkampanjer under året.

Var med och bidra till ett renare Sverige

Bli en del av Håll Sverige Rent-rörelsen

Gå med i Håll Sverige Rent och visa att du är en del av Sveriges största rörelse mot skräp. Att gå med i Håll Sverige Rent är helt kostnadsfritt. Vårt enda villkor är att du lovar att inte skräpa ner. Och för dig som vill göra mer åt skräpet finns det alltid något på gång. Vi kommer bjuda in dig när vi ordnar skräpplock, namninsamlingar, omröstningar och tävlingar.

Läs mer och gå med direkt på hsr.se/rorelsen

Följ oss i sociala medier

Följ @hallsverigerent i sociala medier och häng med på vad som händer i organisationen.

Skänk en gåva

Du kan swisha en valfri gåva till 900 28 17. I vår webbshop kan du också köpa fina gåvobevis. Håll Sverige Rent innehar 90-konto samt märkningen Tryggt givande som ges ut av Giva Sverige.

Gå med i Företag mot skräp

Håll Sverige Rent vill samla Sveriges företag för att göra en gemensam och kraftfull insats mot skräpet. Vill ni donera pengar eller starta upp ett samarbete? Kontakta oss via hsr.se/foretag.

Bli medlemskommun

Vill ni få stöd i ert lokala arbete mot nedskräpning? Då kan er kommun bli medlemmar i Håll Sverige Rents nätverk för kommuner. Fler än hälften av Sveriges kommuner är redan med. Nyfikna? Kontakta oss via hsr.se/kommun.

Håll Sverige Rent är en ideell obunden stiftelse. Arbetet finansieras av bidrag och projektmedel från företag och myndigheter samt genom donationer från privatpersoner till 90-konto. Håll Sverige Rent är medlem i GIVA och granskas av Svensk Insamlingskontroll.

www.hållsverigerent.se

